

CZETZ BALÁZS

A Hazafias Népfront megyei iratanyagainak forrásértéke, további kutatási lehetőségek bemutatása a Fejér megyei példán keresztül

A Hazafias Népfront 1954-ben alakult meg, elődszerve a Magyar Függetlenségi Népfront volt. Működése, tevékenysége az 1956-os forradalom után teljesebben ki, kapott mind nagyobb jelentőséget. Elsősorban a tanács- és országgyűlési választások előkészítése és lebonyolítása volt a fő feladatköre, de emellett számtalan egyéb kevésbé ismert tevékenységi köre is volt. Nem tömegmozgalomként aposztrofálták, tagsága nem volt, aktivistákkal és választott tisztségviselők, valamint testületek segítségével hajtotta végre feladatait, programját. A megyei szervezetek iratanyagát az MNL megyei tagintézményei őrzik. Az átlagosan 15–25 iratfolyóméter terjedelmű iratanyag valóságos kincsestára a rendszerváltást közvetlenül megelőző időszaknak, és egészen a '60-as, '70-es évekig visszanyúlóan a megye kulturális, társadalmi és politikai életének is. A HNF iratai messze többről tudósítanak minket, mint az országgyűlési választások lebonyolítása vagy a képviselők tevékenysége. Az iratok között a nemzetiségi ügyekről és a cigányság helyzetéről éppúgy találunk forrást, mint az időskorúak vagy éppen az ifjúság helyzetét bemutató riportokat. A falugyűlések és a politikai ünnepek beszámolóit szintén előbukkannak, akár csak a kertbarát mozgalom, illetve az „alternatív szervezetek” dokumentumai. Érdekes a visszaemlékezés-gyűjtő csoport munkáját bemutató iratanyag is, és itt kell megemlíteni azt az 1984-ben induló és éveken át zajló fotós vállalkozást, amely a vidéki Magyarország majd minden települését szisztematikusan végigfotózta. Látható, tehát, hogy a mozgalom tevékenysége széles körben mozgott és szinte az élet minden területén jelen voltak. Ezen források ma már unikálisnak tekinthetők, hiszen, ha az átpolitizálás mázát lehántjuk ezekről a dokumentumokról, akkor a vidéki Magyarország egy igen részlet gazdag képe tárul elénk. Előadásomban ennek a forráscsoportnak az információgazdagságát, további kutatási lehetőségeit mutatom be, egy konkrét, Fejér megyei példán keresztül.